

ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОЦІНКИ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО АНТИКОРУПЦІЙНИХ ЗАХОДІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ХДАЕУ ЗА 2023 РІК

Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків містить такі складові:

1. ІДЕНТИФІКОВАНІ КОРУПЦІЙНІ РИЗИКИ

Корупційні ризики у діяльності Університету поділяються на внутрішні та зовнішні. Внутрішні корупційні ризики ідентифікуються як: організаційно-управлінські, фінансові, господарські та кадрові. Зовнішні корупційні ризики ідентифікуються як: діяльність ділових партнерів, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, партнерські ділові правовідносини.

2. ОПИС, КЛАСИФІКАЦІЯ, ОЦІНКА МОЖЛИВИХ КОРУПЦІЙНИХ ВНУТРІШНІХ ТА ЗОВНІШНІХ РИЗИКІВ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЗАХОДІВ ЇХ ЗАПОБІГАННЯ

За результатами ідентифікації корупційних ризиків комісією з оцінки корупційних ризиків ХДАЕУ відповідно до порядку її діяльності здійснено їх визначення та опис, класифікацію за категоріями та видами на підставі періодичної оцінки корупційних ризиків у діяльності Університету.

А. ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ РИЗИКИ пов'язані з діяльністю: ЄДЕБО, наукової та міжнародної роботи, приймальної комісії, НМВ, деканатів, кафедр. Здійснена внутрішня оцінка корупційних ризиків у діяльності зазначених структурних підрозділів у січні-листопаді 2023 року. В результаті перевірок зафіксовано такі порушення: неузгодженість дат по проходженню переддипломних практик, наданню кваліфікаційних робіт на наявність плагіату, захисту звітів із переддипломних практик. Велике значення приділялось роботі приймальній комісії, не встановлено недоброчесність членів приймальної комісії та прийняття нею немотивованих рішень. При проведенні консультацій, співбесід, творчих конкурсів, іспитів здійснювались аудіофіксації засідань комісії з метою забезпечення максимальної прозорості проведення конкурсу на місця державного замовлення. Оцінені корупційні ризики наукової діяльності та міжнародних зв'язків університету в 1 бал, що означає низьку ймовірність їх настання в майбутньому. Вид діяльності, який пов'язаний з наданням освітніх послуг оцінено в 2 бали, що відповідає низькому рівню корупційних проявів.

Запропоновано: Деканатам двічі на рік на вчених радах факультетів розглядати питання щодо попередження НПП стосовно недопущення корупційних проявів під час комплексних іспитів, захистів кваліфікаційних робіт та екзаменаційних сесій. Завідувачам кафедр контролювати здійснення НПП функцій щодо запобігання отримання неправомірної вигоди; розглядати ці

питання на засіданнях кафедр, з обов'язковим оформленням протоколу, про попередження їх стосовно недопущення корупційних проявів під час комплексних іспитів, захистів кваліфікаційних робіт та екзаменаційних сесій. Деканам факультетів, завідувачам кафедр звернути увагу на те, що НПП зобов'язані неухильно дотримуватися положень Антикорупційної програми ХДАЕУ на 2021-2023рр, загальноновизнаних етичних норм поведінки та вимог Кодексу академічної доброчесності Університету. Співробітникам ХДАЕУ сумлінно виконувати положення Антикорупційної програми та вчасно повідомляти про можливий потенційний, реальний або приватний конфлікт інтересів своїм керівникам, а вони вчасно доводять до відома про такий факт деканів, ректора, Уповноважену особу.

Б. ФІНАНСОВІ РИЗИКИ За результатами збору та аналізу інформації щодо фінансової діяльності університету зроблено висновок, згідно з кошторисом на 2023 рік (із внесеними змінами) по КПКВК 2201160 «Підготовка кадрів закладами вищої освіти та забезпечення діяльності їх баз практики» у цьому році Університету затверджено бюджетні асигнування, з яких щомісяця перераховуються кошти під заявлені потреби по заробітній платі, стипендії та на проведення наукової і науково-технічної діяльності. Заробітна плата, стипендія сплачуються щомісяця. Згідно форми № 4-1д у січні-листопаді 2023 року по КЕКВ 3110 «Придбання обладнання та предметів довгострокового користування» здійснено витрати кошторису, згідно поданих заявок. По КПКВ 2201160 також надійшли кошти від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків, які використані згідно планових витрат ХДАЕУ. Здійснено перевірку: реєстру боржників, інформацію по тендерах, реєстр договорів тощо. Діяльність ФБС не визиває жодних нарікань. Зауважень та скарг зі сторони МОН, НАЗК та Національної поліції не поступало. До переліку потенційно вразливих до корупції процесів відносяться невчасна оплата за навчання ЗВО. Комісія вирішила затвердити можливий потенційний корупційний ризик фінансової діяльності ХДАЕУ у 2023 році із балом 1, що характеризується низьким рівнем його імовірності реалізації, який не реалізовувався раніше та ймовірність реалізації якого у майбутньому є вкрай низькою.

Запропоновано: Ретельно контролювати фінансові витрати на проведення наукових заходів та наукових видань; оплату праці та стимулювання професійної діяльності персоналу; матеріально-технічне забезпечення, закупівлю товарів та тощо.

В. ГОСПОДАРСЬКІ РИЗИКИ: На виконання вимог ЗУ «Про відкритість використання публічних коштів» всі тендерні договори були оприлюднені на порталі Є-data. Договори укладені в 2023 році оприлюднюються відповідно до вимог Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для

замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабміну від 12.10.2022 № 1160 на сайті prozorro.gov.ua. Внесення договору в систему електронних публічних закупівель ProZorro, свідчить про відкритість щодо використання бюджетних коштів для реалізації основної мети ХДАЕУ. Процес заключення договорів здійснюється на підставі подань від підрозділів університету щодо можливості придбання певних товарів, послуг, дотримуючись вимог чинного законодавства. Процедура закупівлі здійснюється виключно в межах асигнувань кошторису Університету. При перевірці цього виду діяльності не було виявлено порушено повноваження щодо визначення постачальників товарів, робіт та послуг при здійсненні допорогових закупівель. Не визначено приватного інтересу посадових осіб щодо надання переваг певним постачальникам товарів, робіт чи послуг. Прийняття рішення здійснювалося про проведення всіх закупівель виключно через систему Prozorro, внесення змін до акту, який врегулює процедуру проведення допорогових закупівель, не відзначено. Можливість поділу товару з метою здійснення закупівлі без застосування системи Prozorro також відсутнє. З питань цього виду діяльності зауважень, прокламацій зі сторони закупівельної комісії міста, Фонду Держмайна України та системи Prozorro не надходило. При перевірці закупівельної діяльності не відмічена недоброчесність посадових осіб ХДАЕУ. Договори на оренду приміщень, які знаходяться на балансі ХДАЕУ, уклалися регіональним відділенням Фонду державного майна в Херсонській області, Автономній республіці Крим та м. Севастополі. Протягом січня-листопада цього року університетом не здійснювалися операції з продажу та відчуження земельних ділянок. Факти надання земельних ділянок в оренду фізичним або юридичним особам відсутні. Всі земельні ділянки ХДАЕУ обліковуються в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно. Всі майнові втрати університету пов'язана з діями окупантів, внаслідок масованих обстрілів. Співробітниками АГЧ ХДАЕУ здійснювалася ліквідація пошкоджень майна, ці роботи оформлені актами, які затверджені Міськрадою. Здійснюється використання примірної документації, затвердженої Міністерством економічного розвитку і торгівлі України. Можливі скриті ризики господарської діяльності університету при здійсненні державних закупівель товарів, робіт і послуг та розпорядженні майном ХДАЕУ оцінено в 1 бал, що свідчить про низький рівень їх ймовірності.

Запропоновано: рекомендувати всім структурним підрозділам ХДАЕУ формувати оптимальні заявки на матеріально-технічне забезпечення та закупівлі у визначені терміни.

Г. КАДРОВІ СКЛАДОВІ можливих ризиків – правильність оформлення документів щодо прийому та звільнення співробітників із роботи; дотримання

вимог роботи конкурсної та атестаційної комісії; відповідність працівників вимогам до посади; виявлення конфлікту інтересів; зловживання службовим становищем; дотримання виконання умов контракту та графіку щорічних відпусток; виконання положень посадових інструкцій; дотримання положень Колективного договору ХДАЕУ тощо. Явних порушень не виявлено. Проте можливі скриті порушення віднести до кадрових ризиків низького рівня з балом оцінки 1, при якому не очікується фінансових втрат.

Запропоновано: структурним підрозділам ретельно виконувати відповідні Положення ХДАЕУ, Постанов Кабінету Міністрів України та наказів і розпоряджень МОН та НАЗК.

Д. Уповноважена особа проводила антикорупційну **ПЕРЕВІРКУ ЗОВНІШНІХ РИЗИКІВ**, через наявних або потенційних ділових партнерів Університету з метою оцінки наявності корупційних ризиків при перевірці договорів на поточний рік. При цьому Уповноважений довіряє експертам Фонду Держмайна, Казначейства України, чи має діловий партнер репутацію суб'єкта, діяльність якого пов'язана з корупцією (навіть за відсутності відповідних судових рішень), та чи не буде використаний діловий партнер як посередник для передачі третім особам (або для отримання від третіх осіб) неправомірної вигоди.

За результатами антикорупційної перевірки ділових партнерів Університету Уповноважений не виявив явних порушень, тому письмову рекомендацію ректору не надано. Отримання подарунків, щодо яких існує заборона у їх одержанні, не встановлено. Посадові особи не повідомляли про факти пропозиції подарунка або отримання його в рамках загальноновизнаних уявлень про гостинність. Фінансової підтримки політичним партіям не надавалось, подарунків від сторонніх організацій не отримано та не дарували їх іншим установам, закладам, організаціям.

3. ОСНОВНІ АНТИКОРУПЦІЙНІ СТАНДАРТИ І ПРОЦЕДУРИ

Окрім періодичної оцінки корупційних ризиків у діяльності Університету Антикорупційні заходи включали також антикорупційні стандарти і процедури у його діяльності:

- ознайомлення нових працівників та тих, що працюють із Антикорупційною програмою ХДАЕУ на 2021-2023 рр., із питань запобігання і протидії корупції та попередження працівників стосовно дотримання антикорупційного законодавства;

- розроблено та затверджено план заходів щодо запобігання та протидії корупції в ХДАЕУ на 2023 рік;

- проведено чотири засідання комісії з питань оцінки, запобігання та виявлення корупційних ризиків у ХДАЕУ;

- здійснювалася регулярна перевірка електронної скриньки – звернень станом на 10 грудня 2023 року не виявлено;

- здійснено перевірку роботи фінансово-бухгалтерської служби, відділу кадрів, адміністративно-господарської частини, канцелярії, ЄДЕБО, відділу аспірантури та докторантури, науково-технічного відділу, приймальної комісії, навчально-методичного відділу, інформаційно-консультативного відділу бібліотеки, приймальної комісії;

- надана інформація до МОН та НАЗК по формі «Національне опитування уповноважених з питань запобігання та виявлення корупції у вищій освіті»;

- перевірені накази про: зарахування, переведення здобувачів вищої освіти на старші курси; матеріальну допомогу здобувачам вищої освіти першого, другого та третього рівня; про проходження практик; про дипломування здобувачів вищої освіти; про преміювання працівників ХДАЕУ;

- антикорупційна перевірка партнерів через програму «Prozorro»;

- проведено через вчені ради факультетів та збори кафедр попередження щодо обов'язкового дотримання Антикорупційної програми ХДАЕУ;

- перевірено обмеження щодо підтримки Університетом політичних партій, здійснення благодійної діяльності;

- опрацьовано механізм повідомлення про виявлення ознак порушення Антикорупційної програми ХДАЕУ, ознак вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення в письмовій формі, а також конфіденційність таких повідомлень та захист викривачів. За рік було 16 письмових повідомлень щодо можливого конфлікту інтересів;

- постійно здійснюються заходи щодо запобігання та протидії корупції в ХДАЕУ на 2023 рік Уповноваженим, членами комісії та працівниками функцій щодо запобігання корупційним правопорушенням;

- відпрацьовані механізми запобігання і врегулювання конфлікту інтересів через надання консультацій, зовнішнє спостереження, обговорення проблемних питань;

- здійснюється постійний нагляд і контроль за дотриманням вимог Антикорупційної програми ХДАЕУ.

Для повідомлення працівниками Університету про факти порушення Антикорупційної програми, вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень Уповноважений розмістив відповідну інформацію на офіційному веб-сайті Університету. Така інформація містить: номер телефону Уповноваженої особи та адресу електронної пошти для здійснення повідомлень, а також створено анонімну Скриньку довіри.

4. ПЕРІОДИЧНА ОЦІНКА КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ У ХДАЕУ

1. Університет не менше одного разу на рік здійснював внутрішню оцінку корупційних ризиків у своїй діяльності.

2. Не виявлено реальних корупційних ризиків.

3. Оцінка корупційних ризиків в Університеті проводилася комісією з оцінки корупційних ризиків.

Порядок діяльності та склад комісії затверджений в.о. ректора наказом № 47/ОД від 31 серпня 2022 року. До складу комісії увійшли: Уповноважений (голова комісії), перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи; проректор з АГР; головний бухгалтер; декани факультетів; провідний юрисконсульт; начальник відділу кадрів. Уповноважена особа, з метою недопущення конфлікту інтересів, або необ'єктивності у роботі комісії, при розподілі функцій між членами комісії брала до уваги коло їх посадових обов'язків в Університеті.

Метою діяльності комісії є оцінка, запобігання, виявлення і усунення корупційних ризиків у діяльності ХДАЕУ. За результатами оцінки корупційних ризиків Уповноважена особа підготувала річний письмовий звіт. Під час заходів щодо оцінки корупційних ризиків Уповноважений виявив факт порушення Антикорупційної програми, вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення та ініціювала перед в.о. ректора питання щодо проведення внутрішнього розслідування у порядку, передбаченому розділом XV Антикорупційної програми.

5. УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА ЗДІЙСНЮВАЛА:

- забезпечення **нагляду**, контролю та моніторингу за дотриманням працівниками, керівником Університету Закону України «Про запобігання корупції» і Антикорупційної програми ХДАЕУ;

- розроблення та затвердження плану заходів щодо запобігання та протидії корупції в ХДАЕУ на 2023 рік;

- проведення оцінки результатів заходів, передбачених Антикорупційною програмою ХДАЕУ на 2021-2023 рр.;

- деканам факультетів надано зауваження та пропозиції, які були надіслані на електронні пошти, перевірки КРМ та КРБ випуску 2023 року;

- брала участь у проведенні періодичної оцінки корупційних ризиків у діяльності Університету;

- організувала і проводила антикорупційну перевірку ділових партнерів Університету;

- забезпечення проведення АКК із питань затвердження результатів оцінки ймовірності виникнення корупційних ризиків у всіх сферах діяльності ХДАЕУ;

- інформування громадськості про здійснювані Університетом заходи із запобігання корупції через сайт університету в розділі «Протидія корупції» та його підрозділах;

- регулярно перевірку електронної скриньки на сайті університету, не виявлено повідомлень;

- перевірку роботи ФБВ, АГЧ, науково-міжнародної діяльності, відділу кадрів, ЕДЕБО, відділу аспірантури, приймальної комісії, НМВ, інформаційно-консультативного відділу бібліотеки та постійний моніторинг сайту університету;

- узагальнення аналізу захистів КРМ та КРБ, перевірено склад екзаменаційних комісій на 2022-2023 та на 2023-2024 н. р.; результати перевірки на плагіат КРМ та КРБ, проведена перевірка узгодженості планування проходження всіх видів практик та захистів кваліфікованих робіт, затвердження керівників цих робіт;

- як член комісії приймала участь у внутрішньому службовому розслідуванні, фактів повідомлення про порушення трудової дисципліни, призначені наказом в. о. ректора ХДАЕУ від 12 квітня 2023 року № 131/КП, про що свідчить Акт, який наданий в. о. ректора 05 травня;

- участь у тренінговому навчанні “Управління корупційними ризиками ЗВО”. Цей захід став можливим завдяки підтримці американського народу через Агентство Сполучених Штатів з міжнародного розвитку (USAID). Сертифікат 4/2023

- отримано сертифікат участі у тренінгу у форматі ToT (тренінг для тренерів) з антикорупції для вищої школи, який було організовано 31 травня – 2 червня 2023 року у м. Києві у межах проєкту «Підтримка Європейським Союзом переміщених вищих навчальних закладів на сході України», що реалізується ПРООН у межах Програми ООН із відновлення та розбудови миру за фінансової підтримки Європейського Союзу;

- продовження оформлення « Журналу конфлікту інтересів» , який ведеться з 2019 року;

- проведення щотижнево кварталний моніторинг про наявний потенційний конфлікт інтересів у працівників кафедр: екології та сталого розвитку імені професора Ю.В. Пилипенка; ботаніки та захисту рослин й менеджменту та інформаційних технологій, згідно наказів в. о. ректора: №116/КП від 30 березня 2023 року; №125/КП та №126/КП від 3 квітня 2023 року про застосування заходів зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів;

- опрацювала матеріали щодо попередження можливого майнового реального конфлікту інтересів згідно інформації, яку надали головний бухгалтер та завідувачі кафедр: навантаження НПП на 2022-2023 н.р.; закріплення дисциплін НПП на 2023 рік; подання на преміювання НПП кафедр у кінці 2022 року та 1 кварталі 2023 року; склад ЕК ОКР «Бакалавр»; звіти НПП з 03.04 до 16.06.2023 року про проведення навчання; склад комісії по списанню матеріально-технічних цінностей на 2022-2023 н.р.. Суттєвих зауважень не виявлено;

- зауваження по конфлікту інтересів виконання НДР кафедри екології: НДР за державною тематикою «Еколого-економічне обґрунтування розробки

біологізованих технологій вирощування основних польових культур в зоні Степу за умов змін клімату» (№ державної реєстрації 0122U000867), 2022-2023 рр.;

- здійснювала постійну перевірку роботи приймальної комісії (на конфлікт інтересів, присутня на деяких консультаціях та співбесідах абітурієнтів, іспитах магістрів; перевірка можливих скарг на апеляційну комісію ХДАЕУ (скарги до МОН, НАЗК відсутні);

- звітувала перед в.о. ректора за піврічний термін роботи комісії. Результати оцінки узагальнювалися у письмовому звіті, який був вчасно наданий;

- підготувала проєкт Антикорупційної програми ХДАЕУ на 2024-2026 рр., який прийнятий комісією у вересні для рекомендації його обговорення в структурних підрозділах із стейкхолдерами та діловими партнерами. У листопаді, за результатами обговорення та висновками комісії, Антикорупційної програми на 2024-2026 рр. з поправками рекомендована до затвердження на конференції трудового колективу;

- приймала участь, як член комісії, згідно наказу ректора ХДАЕУ по формуванню Колективного договору на 2024-2026 рр. та формуванню складу делегатів до Конференції трудового колективу;

- проведенню засідань комісії з питань запобігання та виявлення корупції у ХДАЕУ в on-line режимі 26 квітня, 27 вересня, 12 жовтня та 23 листопада 2023 року (протоколи №18,19,20 та 21 знаходяться в доступному режимі на сайті ХДАЕУ на веб-сторінці Протидія корупції в підрозділі Публічна інформація) ;

- проведено щомісячний моніторинг в 1У кварталі про наявний потенційний конфлікт інтересів у проректорів, деканів, завідуючих кафедр, які по сумісництву працюють НПП, згідно наказів ректора;

- першому проректору, проректору з науково-педагогічної роботи надана узагальнена інформація про стан і результати зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів за 11 та 1У квартали 2023 року.

- висвітлювала детальний опис практик, які проводилися на сайті ХДАЕУ на веб-сторінці "Протидія корупції». За шість років проведено 21 засідання комісії з оцінки корупційних ризиків, протоколи яких прозоро знаходяться на сайті. Окрім протоколів є річні звіти АКД ХДАЕУ за 2018-2023 рр., плани заходів на 2018-2023 рр., нормативно законодавча база, чат-боти НАЗК, листи НАЗК та МОН, тощо.

- взяла участь у Міжнародній конференції «Розвиток культури доброчесності та антикорупції у вищій освіті», яку проводила Асоціація юридичних клінік України» у грудні 2023 року.

- проведена зустріч із НПП АФ у грудні з питань сумлінно виконувати положення Антикорупційної програми та попередження стосовно отримання неправомірної вигоди та інших корупційних проявів під час зимової сесії та захисту КРМ. Наголошено, що НПП зобов'язані неухильно додержуватися загальновизнаних етичних норм поведінки та вимог Кодексу академічної

добросовісності Університету;

- підготувала план заходів щодо запобігання та протидії корупції в ХДАЕУ на 2024-2026рр.;

- підготувала в строки та у порядку, визначені ректором, річний звіт про результати виконання Антикорупційної програми ХДАЕУ за 2023 рік ;

- не забезпечувала формування і ведення таких реєстрів: здійснених Університетом внесків на підтримку політичних партій та благодійної діяльності; прийняття та надання подарунків; проведених згідно з Антикорупційною програмою внутрішніх розслідувань та перевірок через відсутність таких.

Для запобігання та протидії корупції Уповноваженою особою було запропоновано:

- врахувати попередні зауваження щодо перевірки КРМ на плагіат для ЗВО випуску 2022 року. Бажано було б мати окрім голови ЕК не менше 3-4 членів ЕК та диференціювати склад комісій ОР «Бакалавр» та «Магістр»;

- ретельно контролювати: фінансові витрати на виплату бюджетних та соціальних стипендій; оплату праці та стимулювання професійної діяльності персоналу; розподіл бюджету як загального так і спеціального фондів; закупівлю товарів та орендну плату;

- для забезпечення всіх учасників освітнього процесу під час правового режиму воєнного стану забезпечити особливі умови навчання (встановлення індивідуального графіка навчання, надання академічної відпустки тощо) для тих здобувачів освіти, які перебувають в лавах ЗСУ або в підрозділах територіальної оборони, займаються волонтерською діяльністю, і ввести зміни до затвердженого графіка освітнього процесу з урахуванням поточних змін;

- ретельно дотримуватися положень, рекомендацій МОН стосовно адаптації навчального процесу під час правового режиму воєнного стану та застосовувати автономію ХДАЕУ, що полягає в самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо освітніх, організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності, що провадиться в порядку та межах, визначених законом;

- залишити на контролі до кінця 2023 року питання щодо конфлікту інтересів по виконанню НДР кафедри екології за державною тематикою «Еколого-економічне обґрунтування розробки біологізованих технологій вирощування основних польових культур в зоні Степу за умов змін клімату» (№ державної реєстрації 0122U000867), 2022-2023 рр.;

- провести засідання вчених рад факультетів та засідань кафедр і інших структурних підрозділів, на яких довести до відома співробітників про обов'язковість своєчасного повідомлення про можливий потенційний або реальний (приватний чи майновий) конфлікт інтересів своїм керівникам, які вчасно доводять до відома про такий факт деканів, проректора, ректора,

Уповноважену особу та про ретельне дотримання Антикорупційної програми та зокрема розділу IV «Норми професійної етики працівників Університету» та запобігання колабораціонізму;

- дотримуватися рекомендацій і вимог НАЗК та МОН з питань запобігання та виявлення корупції під час вступної кампанії 2023 року;

- чітко виконувати нормативні вимоги щодо всіх видів діяльності;

- формувати культуру дотримання академічної доброчесності через внутрішню політику, підписання декларацій про дотримання принципів академічної доброчесності.

07 грудня 2023 року

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції в ХДАЕУ

Валентина КОВТУН

